

Genç Yetişkinlerin Facebook Kullanım Davranışları ve Algılanan İletişim Becerileri

Young Adults' Facebook Use Behaviors and Perceived Communication Skills

Prof. Dr. A. Aykut CEYHAN¹, Yrd. Doç. Dr. İsmail YELPAZE²

¹ *Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Türkiye, aceyhan@anadolu.edu.tr*

² *Sorumlu yazar, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Türkiye, ismailyelpaze@gmail.com*

Geliş tarihi: 13.10.2016

Kabul Tarihi: 06.12.2017

ÖZ

Sosyal medya günümüzde yaşamın merkezine yerleşmiş bulunmaktadır. Sosyal medya araçlarından biri olan Facebook, kullanıcı sayısı açısından değerlendirildiğinde özellikle genç yetişkinler arasında oldukça yaygın şekilde kullanılmaktadır. Bu durum genç yetişkinlerin iletişim becerileri ile de ilişkili olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı genç yetişkinlerin Facebook kullanım davranışları ve algıladıkları iletişim becerilerini incelemektir. Çalışmada, Facebook davranışlarına ilişkin açık uçlu soruları da içeren kişisel bilgi formu ve İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin internet ve sosyal medyayı yaygın kullandıkları bulunmuştur. Bununla birlikte, Facebook'u en çok iletişim amacıyla kullandıkları, en sık fotoğraf paylaşımı yaptıkları, arkadaş sayılarının ortalama 356 olduğu ve Facebook'a ilişkin çoğunlukla olumsuz görüşe sahip oldukları bulunmuştur. Son olarak katılımcıların iletişim becerileri konusunda olumlu algıya sahip oldukları ve bu algının Facebook ve internet kullanım süreleriyle anlamlı bir ilişki göstermediği bulunmuştur. Facebook kullanımının sebepleri, riskleri, problemlili olabileceği ve bu konuda önlem alınması gerektiğine ilişkin tartışma literatür ışığında yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Facebook, internet bağımlılığı, iletişim becerileri, genç yetişkinler.

ABSTRACT

Social media is at the center of our life today. Facebook, one of the social media tools, is widely used especially among young adults. This can also be related to the communication skills of young adults. The purpose of this study is to examine the Facebook use behaviors and perceived communication skills of young adults. In this study, Communication Skills Scale and personal information form including open-ended questions about Facebook use behavior were used. Given the results of study, it was found that students extensively use the Internet and social media. It was also found that, young adults use Facebook mostly for communication, they mostly shared photos, have 356 friends on average, and mostly have negative opinions about Facebook. Lastly, it was found that they perceive their communication skills positively and this perception does not have meaningful relationship with Facebook and internet usage times. The reasons of Facebook use, its possible risks, the issues that may be problematic and the precautions to be taken in this regard have been interpreted in the light of literature.

Keywords: Facebook, internet addiction, communication skill, young adult.

GİRİŞ

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de bilgisayar ve internet kullanımı yaşamın merkezinde yer almaya başlamıştır. İnternet kullanım oranında tüm Avrupa ülkeleri arasında Türkiye’nin ilk sıralarda yer aldığı dikkati çekmektedir (Toprak ve arkadaşları, 2014). İnternet kullanımının her geçen gün arttığı Türkiye’de 49 milyon kişinin internet kullandığı belirtilmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu [TUİK], 2016). İnternetin bu denli yaygın kullanılır hale gelmesinin nedeni, gerçek yaşamda yapılması gereken birçok şeyin artık internet aracılığı ile kolaylıkla yapılabilmesi olduğu söylenebilir. Diğer taraftan sosyal medya kullanımının da yaygın internet kullanımında önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Zira internet kullanıcılarının üçte ikisinin en az bir sosyal paylaşım sitesine üyelikleri bulunduğu belirtilmektedir (Blank, 2013). Türkiye’de de internet kullanıcılarının en yoğun internet kullanım davranışlarının (78.80%) sosyal medyada vakit geçirmek olduğu dikkati çekmektedir (TUİK, 2013).

Sosyal etkileşime olanak sağlayan herhangi bir web sitesi sosyal medya olarak tanımlanmakta ve bunlar oyun siteleri, sanal dünya ve sosyal paylaşım sitelerini kapsamaktadır. Gençlere eğlenme ve iletişim kurma imkânı sağlayan bu siteler her geçen gün daha da yaygınlaşmaktadır (Fernandez, 2011). Sosyal paylaşım sitelerinin en temel özellikleri; kullanıcılarına kişisel sayfa oluşturma, kişisel bilgilerini paylaşma, başkalarıyla etkileşimde bulunma (Buffardi ve Campbell, 2008), yeni arkadaşlar edinme, günlük yaşamdan haberdar olma, beğendiği şeyleri paylaşma ya da başkalarını paylaşımını inceleme gibi imkânlar sunmaktadır (Pennington, 2009). Kısaca, sosyal paylaşım siteleri bireylere gerçek yaşamda olduğundan daha fazla etkileşim ve paylaşım imkânı sunmakta, zamansal ve mekânsal sınırları kaldırarak dünya çapında bir çevre oluşturmaktadır. Bu sosyal paylaşım sitelerinden Facebook, kullanım süresi ve kullanıcı sayısı itibariyle diğer sosyal paylaşım sitelerinden daha popüler olarak karşımıza çıkmaktadır. Her geçen gün kullanıcı sayısı artan Facebook’un tıpkı tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de en yaygın kullanılan sosyal paylaşım sitesi olduğu görülmektedir (Ceyhan, 2013). 2008 yılında, internet kullananların % 35’i aynı zamanda Facebook da kullanırken, 2013 yılında bu oran % 72 civarına ulaşmıştır (Brenner ve Smith, 2013). Ayrıca aylık aktif Facebook kullanıcı sayısının 1.7 milyarı geçtiği ve son bir yıl içerisindeki kullanım oranlarındaki artışın ise % 12 dolaylarında olduğu görülmektedir (Statisticbrain, 2016). Facebook’un bu kadar popüler olmasında hiç şüphesiz kullanıcılarına sağladığı imkânlar önemli rol oynamaktadır. Çevrimiçi ya da çevrimdışı olarak başkaları ile kolaylıkla iletişim kurma imkânı sağlayan Facebook’ta, kullanıcılar çeşitli paylaşımlar veya etiketlemeler ile bilgiler paylaşabilmekte ve isterlerse bunları depolayabilmektedirler (Fax ve Moreland, 2015). Web tabanlı olarak kullanılan iletişim araçlarından bloglar, kişisel siteler ve chat odaları gibi birçok özelliği bir arada sunan Facebook’ta, kullanıcılar kendi kişisel profillerinde istediği paylaşımları yapabilmekte, başkalarıyla mesajlaşabilmekte ve bir tartışma platformu gibi kullanabilmektedirler (Tosun, 2012).

İnternet teknolojisini en çok kullanan yaş grubunun 16-24 arasında olduğu (TUİK, 2013), sosyal paylaşım sitesini kullananların % 83’ünün 18-29 yaş aralığında olduğu (Duggan ve Brenner, 2013) ve Facebook’u en yaygın olarak genç yetişkinlerin kullandığı belirtilmektedir (Statisticbrain, 2016). Doğumlarından itibaren yaşamlarının her alanında internet teknolojisi ile daha yakından ilişkili olan bu genç yetişkin grup arasında sosyal medyayı kullanım en yaygın etkinliklerden biri olmuştur. Bu yaş grubundaki kişiler yeni medya nesli olarak isimlendirilmektedir (Brown, 2006). Genç yetişkinler arasında bu kadar yaygın Facebook kullanımının ortaya çıkması ile (Ellison, Steinfield ve Lampe, 2011; Yelpaze ve Ceyhan, 2015), araştırmacılar, Facebook konusunda çalışmalar yapmaya yönelmişlerdir. Bu çalışmalar; kullanıcıların demografik özellikleri, siteyi kullanım amaçları, kimlik sunumu, sosyal etkileşim ve bilgi paylaşımı olmak üzere beş kategoride toplanmıştır (Wilson, Gosling ve Graham, 2012). Bu çalışmalarda Facebook kullanımının hem faydalı hem de zararlı olabileceğine ilişkin bulgular ortaya çıkmıştır. Örneğin, Facebook kullanmayan bireylerin kullananlara göre kendilerini daha yalnız hissettikleri, daha utangaç oldukları gösteren araştırmalar bulunmaktadır (Ryan ve Xenos, 2011; Sheldon, 2012). Diğer taraftan, Facebook’ta daha fazla vakit geçirenlerin vicdani muhasebelerinin azaldığı, bağımlılık düzeylerinin arttığı (Wilson ve ark., 2010) ve narsistik özelliklerinin daha fazla olduğu belirtilmektedir (Yelpaze ve Ceyhan, 2015).

Genç yetişkinlik dönemindeki üniversite öğrencilerinin Facebook’u daha yoğun kullanmalarında çeşitli faktörlerin rol oynaması söz konusudur. Ancak yakın ilişki kurma gelişim

görevlerinde olmaları (Ceyhan, 2013) ve başkalarıyla iletişim kurma ihtiyaçları nedeniyle siteyi daha sık kullanmaktadırlar. Bu yüzden Facebook özellikle genç yetişkinlerin yaşamında vazgeçilemez derecede önemli bir iletişim aracı haline gelmiştir.

Sosyal ilişkiler kurma ve bu ilişkileri devam ettirme konusunda popüler bir platform olan Facebook'un kullanım amaçlarının farklılık gösterdiği görülmektedir. Her ne kadar farklı amaçlar için kullanılıyor olsa da Facebook'un en yaygın olarak diğer insanlarla ilişkiler kurmak ve devam ettirmek amacıyla kullanıldığı belirtilmektedir (Yelpaze ve Ceyhan, 2015). Sosyal medya akademik gelişim için kullanılan bir platform olmaktan öte, bireylerin tecrübelerini ve sorunlarını paylaştıkları ve bunlar için destek aradıkları bir yer olmuştur (Tower, Blacklock, Watson, Heffernan ve Tronoff, 2015).

Facebook ile ilgili çalışmaların bazılarında, bu sitenin kullanıcılarının var olan ilişkilerini sağlamlaştırmak ve devam ettirmek (McEwan, 2013), grup aidiyeti ve grup birlikteliği sağlamak suretiyle (Zhao, Grasmuck ve Martin, 2008) sosyal kazançlar elde ettikleri ortaya konulmaktadır. Bununla birlikte kullanıcılar, Facebook profillerini istedikleri gibi düzenleyerek (Toma ve Hancock, 2013; Yelpaze ve Ceyhan, 2015) ve genel olarak Facebook kullanımı sayesinde (Gonzales, 2014) öz-saygılarını arttırmakta ve sosyal medyaya bağlılıkları sebebiyle sosyal desteğe ilişkin algıları daha olumlu hale gelmektedir (Nabi, Prestin ve So, 2013).

Sosyal paylaşım sitelerinin kullanımının zararlı olduğunu ortaya koyan çalışmalar olduğu görülmektedir. Zira son yıllarda birçok kullanıcının özellikle paylaştıkları bilgilerin gizli ve güvenli şekilde saklanamadığı gerekçesiyle Facebook hesaplarını kapattıkları belirtilmektedir (Kalaman, 2011; Stieger, Burger, Bohn ve Voracek, 2013). Bu durum, problemli Facebook kullanımının araştırılması için de çalışmalar yapılması gerekliliğini göstermiştir. Problemli ve patolojik internet kullanımının yalnızlık, düşük öz saygı, sosyal çekingenlik ve anti sosyal eğilimlerle ilişkili olduğunu ortaya koyan araştırmalar dikkati çekmektedir (Ceyhan ve Ceyhan, 2014). Sosyalleşme becerisi yüksek olan bireylerin eş zamanlı olmayan iletişim yöntemlerini daha az tercih ettiği, buna karşın utangaç bireylerin ise mail ve sosyal ağ siteleri gibi eş zamanlı olmayan iletişim yöntemlerini tercih ettikleri belirtilmektedir (Chan, 2011). Bununla birlikte sosyal iletişim becerilerinde kendilerini yetersiz hisseden kişilerin sosyal risklerden kaçınmak ve kendilerini daha istedik şekilde sunabilmek için sanal iletişimi yüz yüze iletişime tercih ettikleri ifade edilmektedir (Caplan, 2006). Görüldüğü üzere bazı bireyler, sosyal medyayı yeterli iletişim becerilerine sahip olmadıkları için yüz yüze iletişimden kaçınmak amacıyla kullanırken, bazı bireyler arkadaşlarıyla iletişimlerini sürekli hale getirmek için kullanmayı tercih etmektedirler.

İletişim becerileri, bireylere karşısındakini doğru anlayabilme, kendi duygu ve düşüncelerini etkin şekilde sunabilme imkanı sağlamaktadır. Yeterli iletişim becerilerine sahip olmayan kişiler, saldırgan veya çekingen davranarak kişilerarası ilişkilerinde sıklıkla uyum güçlüğü gibi sorunlar yaşayabilmektedir (Kurtuluş, 2005; Yılmaz, 2013). Bu bağlamda doyurucu ve sağlıklı kişilerarası ilişki için en önemli ihtiyaçlardan birinin etkili iletişim becerilerine sahip olmak olduğu söylenebilir. Erikson'un psikososyal gelişim kuramına göre de genç yetişkinlik yılları içerisinde yer alan üniversite yıllarında, bireylerin yakın ilişki ihtiyacını sağlıklı şekilde kurmalarının önemi vurgulanmaktadır. Dolayısıyla bu gelişim dönemi ihtiyacının karşılanması için etkili iletişim becerilerine duyulan ihtiyaç bir kere daha ortaya koyulmaktadır. Etkili iletişim; etkili dinleme, anlama ve bunlara uygun tepkiler verebilmeyi içermektedir (Korkut, 2005).

Başkaları ile vakit geçirmek isteyen kişilerin yalnız kalmayı tercih eden kişilere göre algıladıkları iletişim becerilerinin daha yüksek olduğu görülmektedir (Korkut, 1999). Benzer şekilde kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin yüksek olduğunu düşünen bireylerin de etkili iletişim becerilerine sahip oldukları dikkati çekmektedir (Ceyhan ve Ceyhan, 2007). İletişim becerileri konusunda yetersiz olan kişiler, yüz yüze iletişim kurmak zorunda kalmadıkları, hemen dönüt alabildikleri, cevap verme zorunda hissetmedikleri bir platformda paylaşım yapmayı tercih etmektedirler (Aksüt ve Sanalca, 2006; Demirci, 2002). Etkin ve uygun iletişim becerilerine sahip olmak, bireylerin sosyal hayatında da daha etkin bir yaşam sürmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

Üniversite eğitiminin en önemli amaçlarından biri de şüphesiz öğrencilerin kendilerini etkin şekilde ifade edebilecek becerilere sahip olarak yetişmelerini sağlamaktır. Bu bağlamda öğrencilerin iletişim becerileri konusunda kendilerini ne kadar yetkin olarak gördüklerinin

belirlenmesi ve bu durumun çok sık kullandıkları sosyal medya kullanımı ile ilişkisinin ortaya konulması önem kazanmaktadır. Bu sebeple, Facebook kullanıcılarının önemli bir bölümünü oluşturan genç yetişkinlerin Facebook kullanım davranışları ve bunun iletişim becerileri ile ilişkisinin araştırılması ihtiyacı doğmuştur.

Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin Facebook kullanım davranışlarını incelemektir. Bu bağlamda, üniversite öğrencilerinin Facebook'u kullanım amaçları, Facebook'taki arkadaş sayıları, paylaşım içerikleri, siteye ilişkin görüşleri, haftalık ortalama internet ve Facebook'u kullanım süreleri ve algıladıkları iletişim beceri düzeyleri ortaya konmaktadır. Ayrıca iletişim becerileri ile interneti ve Facebook'u haftalık ortalama kullanım süreleri arasındaki ilişkiler belirlenmektedir.

YÖNTEM

2.1 Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu, üniversiteye devam eden 208 lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcıların 138'i kadın (% 66.3), 70'i erkek (% 33.7) öğrencilerden oluşmaktadır. Otuz beş öğrenci (% 16.8) birinci sınıfa, 94 öğrenci (% 45.2) ikinci sınıfa, 42 öğrenci (% 20.2) üçüncü sınıfa, 37 öğrenci (% 17.8) ise dördüncü sınıfa devam etmektedir. Yaşları 18 ile 25 arasında değişen katılımcıların yaş ortalaması 20.56'dır.

2.2 Veri Toplama Araçları

İletişim Becerileri Ölçeği: Öğrencilerin algılanan iletişim becerileri Korkut (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Ölçeği kullanılarak ölçülmüştür. Toplam 25 maddeden oluşan ölçeğin maddeleri 1(*asla*) ile 5(*daima*) arasında değişen 5'li Likert tipindedir. Ölçekten alınabilecek puanlar 25 ile 125 arasında değişmektedir. Orijinal ölçeğin iç tutarlık katsayısı .86, test tekrar test korelasyon katsayısı ise .78 olarak belirtilmektedir. Bu çalışmadaki iç tutarlık katsayısı ise .89 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınan puanların artması, kişinin iletişim becerilerini daha olumlu olarak algıladığına işaret etmektedir (Korkut, 1996).

Kişisel Bilgi Formu: Bu form hem açık uçlu hem de kapalı uçlu sorular içermektedir. Katılımcıların demografik bilgilerini öğrenmek ve Facebook kullanım davranışlarının içeriğini belirlemek için araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Açık uçlu sorularda, internet ve Facebook kullanım süreleri, kullanım amaçları, paylaşım içerikleri ve Facebook'a ilişkin genel görüşleri sorulmuştur.

2.3 Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri uygulanmasında bilgilendirilmiş onam formu, kişisel bilgi formu ve ölçme aracından oluşan bir kitapçık hazırlanmıştır. Veri toplama araçları bölümünde ölçme aracının geliştiricileri tarafından kullanım izni alınan İletişim Becerileri Ölçeği yer almaktadır. Kişisel bilgi formunda ise katılımcıların sınıf, yaş ve cinsiyet özelliklerine ilişkin bilgiler sorulmuştur. Çalışmanın nitel bölümünü oluşturan alanda ise internet ve Facebook kullanımına ilişkin aşağıdaki sorular yer almıştır:

- Haftada ortalama kaç saat internet kullanıyorsunuz?
- Haftada ortalama kaç saat Facebook kullanıyorsunuz?
- Facebook hesabınızda kaç arkadaşınız var?
- Facebook profilinizde en fazla hangi konularda paylaşımlar yapıyorsunuz?
- Facebook'u hangi amaçla kullanıyorsunuz?
- Kendinizi ve çevrenizdeki diğer Facebook kullanıcılarını düşündüğünüzde, genel olarak Facebook hakkında ne söylersiniz?

Uygulama bizzat araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Uygulama sırasında katılmaya gönüllü olan öğrencilere çalışmanın amacı ve kitapçığın nasıl doldurulacağı açıklanmıştır. Uygulama yaklaşık 15 dakika srmştir. Uygulamalardan sonra kitapçıklar gözden geerilmiş ve yönergeye uygun doldurulmayan beş kitapçık araştırmadan çıkarılmıştır. Geriye kalan 208 öğrencinin verileri analize dahil edilmiştir.

Nicel verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. İlk olarak eksik verilerin oranı incelenmiş ve eksik verinin % 1'in altında olduğu için seri ortalaması değeri atanmıştır (Osborne, 2013). Sonrasında normal dağılım gösterdiği belirlenen veriler betimsel istatistikler ve korelasyon analizi için hazır hale getirilmiştir. Analizlerde anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın nitel bulgularının analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İlk olarak araştırma verileri bilgisayar ortamına hiç değiştirilmeden aktarılmıştır. Analizler bilgisayar ortamında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın dış geçerliğini sağlamak için amaçlı örnekleme yöntemi ile farklı bölümlerden ve Facebook kullanan katılımcılara ulaşılmıştır. Araştırma soruları literatür işığında oluşturularak mevcut araştırma bulgularının benzer örneklemlere genellenebilirliği sağlanmıştır. Araştırmanın i geçerliliğini sağlamak için hem alan uzmanı hem de nitel araştırma yöntemleri konusunda tecrübeli uzmanların görüşlerine başvurularak, bulguların yeterince açık olduğu ve gerçek durumu yansıtıyor olduğu teyit edilmiştir (Yıldırım ve şimşek, 2008).

Araştırmanın güvenirliği bağlamında, sorular yazılı olarak açık bir şekilde katılımcılara sunulmuştur. Toplanan verilerin analizinde iki araştırmacı görev almış ve ortak kodlamalarda karar kılınmıştır. Verilerin analizinde literatürde var olan kavramsal çerçeveye uygunluğuna dikkat edilmiştir. Analizler gerçekleştirildikten sonra araştırmacılar dışında uzman görüşüne başvurularak, sonuçların verilerle uygunluğu kontrol edilmiştir (Yıldırım ve şimşek, 2008).

BULGULAR

3.1 Genç Yetişkinlerin Facebook Kullanım Davranışı ile İlgili Bulgular

Katılımcıların ortalama haftalık internet kullanım süreleri, Facebook kullanım süreleri, Facebook arkadaş sayıları ve algılanan iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Bu değişkenlere ilişkin betimsel bilgiler ve korelasyon bilgileri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Genç Yetişkinlerin Facebook Kullanımına ve Algıladıkları İletişim Becerilerine İlişkin Betimsel ve İstatistiksel Bilgiler

Değişkenler	N	En Az	En ok.	Ort.	Ss	Pearson r		
						2	3	4
1. Haftalık ortalama internet kullanım süresi (saat)	205	1.50	120	24.08	19.15	.71*	-.01	.08
2. Haftalık ortalama Facebook kullanım süresi (saat)	207	0.50	120	12.10	15.23	-	.02	.10
3. Facebook arkadaş sayıları	208	20	2500	356.42	241.07	-	-	-.10
4. Algılanan iletişim becerileri	208	66	108	100.69	10.05	-	-	-

*p≤0.001

Tablo 1'de görüldüğü üzere, katılımcıların haftalık ortalama 24 saat internet, 12 saat Facebook kullandıkları tespit edilmiştir. En fazla internet ve Facebook kullanım süresinin ise haftalık 120 saati bulduğu görülmektedir. En fazla 2500 Facebook arkadaşına sahip olan kullanıcıların, ortalama 356 arkadaşları vardır. Son olarak en fazla 125 puan alınabilen iletişim becerileri puanlarının ortalaması ise 100 olarak bulunmuştur.

Facebook kullanıcılarının kullanım davranışlarının birbiri ile olan ilişkisi incelendiğinde haftalık ortalama internet kullanım süresi ve haftalık ortalama Facebook kullanım süresi arasında (r=.71)

yüksek düzeyde önemli bir ilişkinin olduğu bulunmuştur (Cohen, 1988). Buna karşın Facebook hesabında sahip olunan arkadaş sayısının hem internet kullanım süresi hem de Facebook kullanım süresi ile önemli bir ilişkiye sahip olmadığı bulunmuştur ($r = -.01$ ve $r = .02$). Algılanan iletişim becerileri düzeyi ile internet kullanım süresi, haftalık ortalama Facebook kullanım süresi ve Facebook hesabında sahip olunan arkadaş sayısı bakımından da önemli bir ilişki bulunmamıştır ($r = .08$, $r = .10$ ve $r = -.10$).

3.2 Genç Yetişkinlerin Facebook Paylaşımlarının İçeriğine İlişkin Bulgular

Öğrencilere Facebook profillerinde en sık paylaşım yaptıkları içerikler sorulmuştur (*Facebook profilinizde en fazla hangi konularda paylaşımlar yapıyorsunuz?*). Öğrencilerin paylaşım içeriklerine ilişkin bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Genç Yetişkinlerin Facebook Profillerinde En Fazla Paylaşım Yaptıkları Alanlara İlişkin Bulgular

Paylaşım Alanları	Sıklık	%
Fotoğraf	82	47.10
Genel Bilgi	24	13.80
Müzik	15	8.60
İlginç Şeyler	11	6.30
Düşünce/Fikir	10	5.70
Okulla İlgili	10	5.70
Video	7	4.10
Politik	7	4.10
Evle İlgili	3	1.70
Haberler	3	1.70
Mizah	2	1.20
Hiç Bir Şey	34	16.34
Toplam	208	100.00

Tablo 2’de görüldüğü üzere Facebook’taki paylaşımlarda, öğrenciler en fazla (% 47.10) fotoğraf paylaşmaktadırlar. Bundan sonra sırası ile bilgi, müzik, ilgi çekici şeyler ve fikir paylaşımı yaptıkları görülmektedir. Haber ve mizahi konular ise öğrencilerin en az paylaşım yaptıkları alanlardandır. Bu paylaşım yoğunluğuna karşın % 16’dan daha fazla katılımcının ise paylaşım yapmadıkları görülmüştür.

3.3 Genç Yetişkinlerin Temel Facebook Kullanım Sebeplerine/Amaçlarına İlişkin Bulgular

Üniversite öğrencilerine Facebook’u kullanmalarının temel sebebi/amacının ne olduğu sorulmuştur (*Facebook’u hangi amaçla kullanıyorsunuz?*). Öğrencilerin Facebook’u kullanım sebeplerine/amaçlarına ilişkin bulgular Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Genç Yetişkinlerin Temel Facebook Kullanım Sebepleri/Amaçlarına İlişkin Bulgular

Temel Sebepler/Amaçlar	Sıklık	%
(Eski) Arkadaşlarla İletişim Kurmak	111	55.20
Haberleri Takip Etmek	27	13.40
Zaman Geçirmek	24	11.90
Sosyalleşmek	15	7.50
Ev Ödevi	10	5.00
Oyun Oynamak	5	2.50
Kendini İfade Etmek	5	2.50
Toplam	197	100.00

Tablo 3'te görüldüğü üzere katılımcıların Facebook kullanımlarının en önemli nedeninin arkadaşlarla iletişim kurmak olduğu belirlenmiştir (% 55.2). Bu amacı sırasıyla haber okumak (% 13.4), zaman geçirmek (% 11.9), sosyalleşmek (% 7.5) gibi amaçlar takip etmektedir. Oyun oynama veya kendini ifade etme amacıyla Facebook kullananların oranının ise en az olduğu (% 2.5) bulunmuştur.

3.4 Genç Yetişkinlerin Facebook Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

Genç yetişkinlere genel olarak Facebook hakkında ne düşündükleri sorulmuştur (*Kendinizi ve çevrenizdeki diğer Facebook kullanıcılarını düşündüğünüzde, genel olarak Facebook hakkında ne söylersiniz?*). Genç yetişkinlerin Facebook hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Genç Yetişkinlerin Facebook Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

Facebook Hakkındaki Genel Düşünceler	Sıklık	%
<i>Olumsuz</i>	93	45.20
Gereksiz, zaman kaybı	25	26.80
Amacı dışında uygunsuz kullanım	22	23.70
Zaman alıcı ve bağımlılık yapıcı	18	19.40
Gereksiz bir uygulama	11	11.90
Her şeyin paylaşıldığı bir yer	8	8.60
Modası geçti	5	5.40
Gizliliğin ihlaline neden oluyor	2	2.20
Zaman kaybı ve sosyal hayattan soyutlayıcı	2	2.20
<i>Olumlu</i>	52	25.20
Özellikle kolay iletişim için çok faydalı	31	59.60
Bilgi paylaşımı için faydalı	7	13.50
Eski arkadaşlarla görüşme fırsatı	5	9.60
Kişiyi geliştiren bir uygulama	4	7.70
Eğitim ve iletişim için faydalı	3	5.80
Eğlence ve iletişim için faydalı	1	1.90
Sıklıktan kurtulmaya yardımcı	1	1.90
<i>Hem olumlu hem olumsuz (Olumlu/olumsuz, fakat...)</i>	61	29.60
İyi fakat amacı dışında kullanılıyor	16	26.20
Sorumlu şekilde kullanılırsa faydalı	16	26.20
Zaman alıcı fakat kolay iletişim imkanı	9	14.80
Bağımlılık yapıyor fakat kolay iletişim imkanı	8	13.10
Gereksiz fakat eğitim için faydalı	3	4.90
Bağımlılık yapıyor fakat eğlence imkanı	3	4.90
Hem faydalı hem zararlı	2	3.30
Bağımlılık yapıyor fakat sosyalleşme imkanı	1	1.60
Faydalı fakat sosyal yaşamdan soyutlayıcı	1	1.60
İyi fakat çok özel şeyler paylaşılıyor	1	1.60
Problemin hem ortaya çıkması hem kaybolması	1	1.60
Toplam	206	100.00

Tablo 4'te görüldüğü üzere öğrencilerin Facebook'a ilişkin görüşlerinin olumlu, olumsuz ve hem olumlu hem olumsuz başlıkları altında toplandığı bulunmuştur. Katılımcıların neredeyse yarısı (% 45.20) Facebook'a ilişkin olumsuz görüş belirtmektedir. Bu olumsuz görüşlerin en yaygın nedeni ise

Facebook kullanımının zaman kaybı olarak değerlendirilmesidir. Bunun yanı sıra Facebook'un amacı dışında kullanıldığı, bağımlılığa neden olduğu ve gereksiz bir uygulama olduğuna ilişkin eleştiriler olduğu da görülmektedir. Ayrıca hemen her şeyin paylaşıldığı, gizliliğin ihlal edildiği, modası geçmiş ve kullanıcıları sosyal yaşamdan soyutlayan bir platforma dönüştüğüne ilişkin olumsuz eleştiriler diğer eleştirileri takip etmektedir.

Tablo 4'teki olumlu görüşler incelendiğinde, katılımcıların % 25.20'sinin olumlu görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Olumlu görüş belirten katılımcılar, en yaygın olarak (% 59.60) Facebook'un iletişim için elverişli bir platform olduğunu, bilgi paylaşımı için kullanışlı olduğunu düşündüklerini (% 13.50) ve uzun süre görüşemedikleri kişilerle iletişim imkânı sağladığını belirtmişlerdir (% 9.60). Bunların yanı sıra kişinin kendini geliştirmesine fırsat sunduğunu, eğlenceli bir ortam olduğunu ve can sıkıntısından kurtulmak için faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4'te görüldüğü üzere katılımcıların yaklaşık % 30'u Facebook'un hem olumlu hem de olumsuz özellikleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu grupta yer alan öğrencilerin önemli bir bölümü Facebook'un genel olarak faydalı bir uygulama olduğunu; ancak amacı dışında sorumsuzca kullanılması, gizliliğin ihlal edilmesi ve kullanıcılarının sosyal yaşamını olumsuz yönde etkilemesi gibi eleştirilerde de bulunmuşlardır. Diğer taraftan bir grup kullanıcının da Facebook'u genel olarak zaman alan, bağımlılığa neden olan gereksiz bir uygulama olarak değerlendirdiği ancak; iletişim, eğitim ve eğlence konularında faydalı buldukları görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulgularında görüldüğü üzere katılımcılar haftada ortalama 24 saat internet kullanmakta ve bunun 12 saatini Facebook'ta geçirmektedirler. Dolayısıyla öğrencilerin haftada ortalama bir günlerini internette geçirdikleri dikkati çekmektedir. Bu durum internetin gençlerin yaşamında oldukça yaygın olduğuna işaret etmektedir. İlk olarak bu yaygın kullanımın problemlerini oluşturmaması için dikkatli olmalıdır. Çünkü internet bağımlılığı konusunda yürütülen bir çalışmada haftalık 19 saate kadar internet kullanmak normal kabul edilirken, 24 saat kullananlar hafif düzeyde, 26 saat üstü ise orta düzeyde internet bağımlısı olarak tanımlanmıştır (Blachnio ve Przepiorka, 2016). Ayrıca interneti sosyal içerikli etkinlikler ve online oyunlar için kullananların internet kullanım davranışlarının problemlerine olabileceği de belirtilmektedir (Ceyhan, 2011). Bu bağlamda mevcut araştırmada da görüldüğü üzere internette geçirilen zamanın yarısının sosyal paylaşım sitelerinde harcandığı, dolayısıyla internet kullanımının problemlerine olabileceği ve hatta sosyal medya kullanımının da problemlerine olabileceği düşünülebilir. Çünkü internet kullanım süreleri arttıkça, yalnızlık ve saldırganlığın arttığı (Kelleci, 2008), öfke kontrollerinin azaldığı belirtilmektedir (Ata, Akpınar, Kelleci, 2011).

Mevcut araştırmada internet kullanım süresi ile Facebook kullanım süresi arasında anlamlı bir ilişki olduğu, diğer bir ifade ile internette geçirilen zamanın yarısının Facebook'ta harcandığı bulunmuştur. Bu araştırma bulgusuyla benzer şekilde, gençlerin internet ve bilgisayar çok sık kullandıkları, sosyal medya kullanımı arasında ise Facebook'un ilk sırada yer aldığı (78.80%) belirtilmektedir (TUİK, 2013). Daha önceki yapılan bir çalışmada internet kullanıcılarının % 67'sinin (Duggan, ve Brenner, 2013), başka bir çalışmada ise % 90'ının Facebook kullandıkları bulunmuştur (Smith ve Caruso, 2010). Diğer bir çalışmada üniversite öğrencilerinin tamamının internet kullandığı ve haftada ortalama 13.75 saat internette zaman harcadıkları, bu zamanın % 84'ünü (haftada 12 saat) sosyal medyada geçirdikleri belirlenmiştir (Şahin, Kaynakçı ve Aytıp, 2016). Benzer şekilde öğrencilerin % 82'sinin her gün bir kaç kere Facebook hesabını incelediklerini (Quan-Haase ve Young, 2010), hesaplarında günde 4 saatten daha fazla zaman geçirdiklerini gösteren araştırmalar da mevcuttur (Chang, Hung, Cheng ve Wu, 2015). Son olarak Türkiye'deki Facebook kullanıcılarının siteyi aylık ortalama 10 saatten daha fazla kullandıkları ve bu süre ile dünyada siteyi en yaygın kullanan dördüncü ülke oldukları belirtilmektedir (statisticbrain.com, 2016). Sosyal paylaşım sitelerinin aşırı kullanımı kişilerde sosyal medya bağımlılığına yol açtığını gösteren araştırmalar olduğu görülmektedir (Andreassen, Torsheim, Brunborg ve Pallesen, 2012). Bu araştırma sonuçları ile mevcut araştırma sonuçlarının tutarlılık gösterdiği görülmektedir. Bu çerçevede tıpkı internet bağımlılığında olduğu gibi genç yetişkinlerin Facebook bağımlılığı tehlikesi ile karşı karşıya oldukları söylenebilir. Tüm araştırma sonuçları bir arada değerlendirildiğinde, internetin ve Facebook'un

öğrencilerin yaşamında oldukça önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin interneti problemlü düzeyde kullandıkları bunun içerisinde de Facebook kullanımının oldukça önemli bir yer tuttuğu, bireylerin fazla arkadaşına sahip olarak bu platformu sosyal bir yaşam haline getirdikleri de söylenebilir.

Ortalama Facebook arkadaş sayısının 356 olduğu görülen bu araştırmada, arkadaş sayısı ile internet ve Facebook'ta geçirilen zaman arasında önemli bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Daha önce yapılan bir çalışmada üniversite öğrencilerinin ortalama 239 Facebook arkadaşı olduğu belirlenmiştir (Şahin, Kaynakçı ve Aytop, 2016). Başka bir çalışmada da Facebook'taki arkadaş sayısının fazla olması siteyi de fazla kullandığına bir işaret olarak yorumlanmıştır (Ellison, Steinfield ve Lampe, 2007). Ancak bu çalışmada böyle bir ilişki bulunmamıştır. Zira başka çalışmalarda da Facebook kullanıcılarının % 98'inin tanıdıkları kişileri arkadaş olarak ekledikleri ve arkadaş sayısından ziyade arkadaşlarla kurulan iletişimin önemli olduğu vurgulanmaktadır (Şener, 2009).

Sonuç olarak Facebook'taki arkadaş sayısı ile Facebook'ta geçirilen sürenin her zaman doğru yönde ilişkili olması beklenmemelidir. Çünkü kullanıcılar daha az sayıda arkadaş ile derinlemesine ilişkiler kurup, onlarla iletişimlerini devam ettirerek Facebook'ta daha uzun süre zaman geçirebilirler. Ayrıca pasif bir şekilde Facebook'ta izlemeye kalarak arkadaş sayısına önem vermeden sörf yaparak da uzun süre zaman harcayabilirler. Zira birçok kullanıcının, özellikle çekingen bireylerin Facebook'ta pasif olarak izleme yöntemini kullandıkları da belirtilmektedir (Yelpaze ve Ceyhan, 2015).

Öğrencilerin algıladıkları iletişim becerileri puanlarının (Ort:100) oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Zira aynı ölçme aracında 85-104 arasındaki puanlar yüksek düzeyde iletişim becerisine sahip olarak değerlendirilmektedir (Bıyık, 2016). Ancak genç yetişkinlerin algılanan iletişim becerileri ile internet kullanım süresi, Facebook kullanım süreleri ve Facebook arkadaş sayıları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Benzer biçimde öğrencilerin internette veya sosyal paylaşım sitelerinde geçirdikleri süre ile onların iletişim beceri düzeyleri arasında önemli bir ilişki olmadığı belirtilmektedir (Başarer, 2014). Başka bir araştırmada ise interneti kullanmayan öğrencilerin kullanan kişilere göre iletişim becerilerinin daha düşük olduğu belirtilmektedir (Sağay, 2013). Bilgisayar oyun bağımlılığının ortaokul öğrencilerinin iletişim becerilerinde anlamlı bir düşüşe sebep olduğu belirtilmiştir (Can-Bilgin, 2015). Aşırı bilgisayar ve internet kullanımının kişilerarası iletişim eksikliğine yol açtığını söyleyenlerin yanı sıra, online etkileşimli oyunların bireylerin iletişim becerilerini geliştirdiğini belirtenler de vardır (Tüzün, 2006). Sosyal medya kullanımı ile iletişim becerileri konusundaki araştırmalar bütüncül olarak değerlendirildiğinde sonuçların farklılık gösterdiği göze çarpmaktadır. Bu çerçevede kişilerin sosyal medyayı kullanım sürelerinden ziyade, kullanım amaçlarının ve kullanım yöntemlerinin onların iletişim becerileri ile ilişkili olduğu söylenebilir. Eğer çevrimdışı oyunlar ya da pasif izleme yöntemi kullanılıyorsa bu durumda iletişim becerileri önemli olmayabilmektedir. Zira internet etkinliklerine kolayca katılabilen bu tür kullanıcılar için iletişim becerilerinin engelleyici veya kolaylaştırıcı bir rolü bulunmamaktadır. (Ceyhan, 2011). Ancak özellikle başka kişilerle etkileşim halinde olan sosyal medya kullanıcılarının iletişim becerilerinin de daha iyi olduğu, internet aracılığıyla iletişimin; duygu içerikli mesajlar verilmesine imkân sağlaması ile gerçek yaşamdakine benzer bir ortam oluşturduğu ve gerçek yaşamdaki gibi sosyal bağları geliştirdiği ifade edilmektedir (Beck, 2004). Genç yetişkinler çevresindeki diğer kişilerle sağlıklı kişilerarası ilişkiler geliştirebilmeleri için etkili iletişim becerilerine sahip olmaya ihtiyaçları vardır. Sonuç olarak sosyal medya gerçek yaşama benzer şekilde diğer kişilerle etkileşimli kullanılıyor ise iletişim becerileri ile olumlu ilişkili olması beklenir.

Genç yetişkinlerin Facebook profillerinde en yaygın olarak sırasıyla fotoğraf, müzik, ilginç şeyler ve düşüncelerini paylaştıkları bulunmuştur. Benzer şekilde birçok araştırma sonucunda da kullanıcıların en yaygın olarak fotoğraf paylaşımı yaptıkları görülmektedir (Yelpaze ve Ceyhan, 2015). Bu durumda fotoğraf paylaşımını ne amaçla yapıyor oldukları sorusu akla gelmektedir.

Fotoğraf paylaşımı benlik algısını ve kişilerarası izlenimlerini değerlendirme ile kimlik yönetimi ve vücut dilini göstermenin bir yolu olarak değerlendirilmektedir (Eftekhar, Fullwood ve Morris, 2014). Dikkat çekici ve faydalı bir fotoğraf paylaşımı ile kullanıcı olumlu yorumlarla hem öz-saygısını arttırmakta, hem de akranları arasında dikkat çekerek daha popüler olmaktadır (Malik, Dhir ve Nieminen, 2015). Fotoğraf paylaşımı sayesinde kullanıcılar kendi duygu, düşüncelerini

paylaşabilmekte ve bu konularda dönütler alarak ortak konularda bir tartışma ortamı oluşturabilmektedirler (Mendelson ve Papacharissi, 2010). Kullanıcıların kişisel fotoğraflarını paylaşmalarında kendini gösterme, iletişim kurma ve alışkanlık gibi nedenlerin önemli düzeyde rol oynadığı bulunmuştur (Beldad ve Hegner, 2016).

Mevcut araştırma sonucu, daha önce yapılan araştırma sonuçları ile birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin yaygın olarak ilgi çekici fotoğraf paylaşımı yaptıkları görülmektedir. Bu yöntemi seçmelerindeki amaç ise, üniversite gençliğinin en önemli ihtiyaçlarından olan ekranları ile iletişime geçmek, yakın ilişki kurmak, onlar arasında popüler olmak ve saygın olmak amacıyla özenle seçilmiş fotoğraflar paylaştıkları söylenebilir. Bu sonuçlar ışığında, Facebook kullanımının genç yetişkinlerin diğer kişilerle ilişkilerinde ve kişilik gelişimlerinde ve sosyal ilişkilerinde önemli bir yer tutuyor olduğu söylenebilir.

Facebook'u kullanım amaçları bağlamında, katılımcılar siteyi sıklıkla iletişim kurmak, gündemi takip etmek ve zaman geçirmek için kullandıklarını belirttikleri bulunmuştur. Sosyal paylaşım sitelerinin temel olarak iki amaç için kullanıldığı belirtilmektedir: oyun, müzik dinleme gibi eğlence amacıyla ve paylaşım yapma ve yorumlar yapmak için sosyal iletişim amacıyla kullanılmaktadır. (O'Keefe ve Clarke-Pearson, 2011). Mevcut araştırma sonucuna benzer şekilde diğer bir çalışmada sosyal medya kullanım amaçlarının sırası ile en fazla iletişim kurmak, güncel olayları takip etmek ve zaman geçirmek amacıyla kullanıldığı bulunmuştur (Şahin, Kaynaç ve Aytıp, 2016). İlk yıllardan itibaren kullanıcıların en yaygın amaçlarının arkadaşları ve akrabaları ile iletişim kurmak ve ilişkilerini sürdürmek olduğu görülmektedir (Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009; Kalpidou, Costin ve Morris, 2011; Sheldon, 2008). Facebook kullanıcılarının yaygın olarak başkalarının paylaşımlarına yorum yapmak ve paylaşımlarını beğenmek amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir (Hampton, Goulet, Rainie ve Purcell, 2011).

Sosyal medyanın arkadaşlarla iletişim için kullanıldığında sosyal bağlılık ve psikolojik iyi oluşa önemli katkısı olduğu ortaya konmuştur (Huang, 2010). Ancak amaçsızca sörf yapmanın sosyal bağlılık ve iyi oluşa olumlu bir etkisi olmadığı belirtilmektedir (Valkenburg ve Peter, 2009). Facebook kullanıcılarının en temel amacı olarak, gerçek yaşam ortamındaki ilişkilerinde yeterince doyum alamadıkları için bu ihtiyaçlarını sosyal medya aracılığıyla sağladıkları belirtilmiştir (Yelpaze ve Ceyhan, 2015). Facebook kullanım süresi ile psikolojik iyi oluş üzerine de birçok araştırma yürütülmüş ve bunlar arasında olumlu ilişki olduğu belirtilmiştir. Ancak bu değişkenler arasındaki ilişkide kullanıcıların kullanım amaçlarının önemli rol oynadığı; var olan ilişkiyi sürdürmek için kullananların daha olumlu psikolojiye sahip oldukları, yeni arkadaş edinmeye çalışanların ise daha olumsuz psikolojiye sahip oldukları bulunmuştur (Rae ve Lonborg, 2015).

Mevcut araştırma bulgusu ve daha önce yapılan araştırma sonuçları bir arada düşünüldüğünde, Facebook kullanıcılarının siteyi kullanmalarındaki en öne çıkan amacın iletişim olduğu görülmektedir. Bu bağlamda sosyalleşme ve yakın ilişki kurma ihtiyacında olan, ayrıca daha önceki çevresinden uzakta yaşamak durumunda kalan üniversite öğrencileri için Facebook oldukça önemli bir işleve sahip bir iletişim aracı haline gelmiştir. Zira öğrencilerin % 80'inin Facebook arkadaşları ile gerçek yaşamda ya çok az görüştükleri ya da hiç görüşmedikleri belirtilmektedir (Çakar ve Yanlıç, 2014). Bu sebeple platformun sağlıklı şekilde kullanılması, kullanıcıların hem benlik gelişimine hem de sosyal ilişkilerine önemli katkı sunması beklenir.

Kullanıcıların Facebook'a ilişkin farklı görüşlere sahip oldukları dikkati çekmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu Facebook'u faydasız bulduklarını, olumsuz özelliğinin daha fazla olduğunu belirttiktedirler. Olumsuz özelliğine vurgu yapan öğrenciler, Facebook kullanımının zaman kaybı olduğunu ve bağımlılığa yol açtığını ifade etmişlerdir. Bu görüşler, katılımcıların Facebook kullanım süreleri ile birlikte düşünüldüğünde tutarlı görünmektedir. Çünkü Facebook kullanım süresinin oldukça fazla olduğu da dikkati çekmektedir. Bu durumun artık bağımlılık düzeyine geldiğini belirten katılımcılar, bu fazla kullanımın aynı zamanda kullanıcıları sosyal yaşamdan soyutladığını da belirttiktedirler. Bununla birlikte bazı kullanıcılar Facebook'un amacı dışında kullanılmaya başlandığını, gelişigüzel her şeyin paylaşıldığını ve aynı zamanda gizliliğin de ihlal edildiğinden dem vurdukları görülmektedir.

Diğer taraftan Facebook'un olumlu özelliğine de vurgu yapan katılımcılar olduğu bulunmuştur. Facebook'un en faydalı özelliği sık görüşülemeyen kişilerle iletişim konusunda büyük kolaylık sağlaması olarak belirtilmektedir. Bunun yanında bilgi paylaşımının yapılabildiği, eğlenceli zaman geçirmek için istenilen bir ortam oluşturduğu ve sosyalleşmeye önemli katkısı olduğu konusunda olumlu görüşler de yer almaktadır. Daha önce yapılan bir çalışmada da benzer sonuçlar olduğu görülmektedir. Ortaokul öğrencileri ile gerçekleştirilen metaforik çalışmada, öğrencilerin neredeyse yarı Facebook'u yarar sağlayan bir araç olarak görürken, önemli bir kısmı da hayatın bir parçası olarak görmekte ve dikkatli kullanılması gerektiğini düşünmektedirler (Eren, Çelik ve Aktürk, 2014).

Araştırma bulguları bir arada düşünüldüğünde, öğrencilerin artık Facebook'a karşı daha olumsuz tutuma sahip oldukları söylenebilir. Çünkü Facebook çok zaman alıcı bulunmakta ve bu durum bağımlılık düzeyinde olduğu düşünülmektedir. Bu görüş, katılımcıların Facebook kullanım süreleri ile de örtüşmektedir. Ayrıca gizliliğin ihlal edilip hemen her şeyin paylaşıldığı bir ortama dönüşmüş olması, kullanıcıları usandırmış olmasının yanında gizlilik konusunda endişeye de düşürmüş olabilir. Yapılan araştırmalarda da güvensizlik nedeniyle kullanıcıların daha az paylaşım yaptıkları belirtilmektedir (Beldad ve Hegner, 2016). Diğer taraftan özellikle iletişim konusunda ne kadar faydalı bulunduğu da göz ardı edilmemesi gerekir.

Sonuç olarak internet ve Facebook kullanımının öğrencilerin hayatında vazgeçilmez bir yer ettiği söylenebilir. Bu kadar yaygın kullanımın nedenlerine bakıldığında ise paylaşım yapma ve iletişim kurmanın en başta olduğu dikkati çekmektedir. Bu ortamın bir sosyal yaşam, hayatın parçası haline geldiği inkâr edilemez bir gerçek olmuştur. Çünkü daha önce hiç karşılaşmamış ve sonrasında da karşılaşma imkânı olmayan kişilerden dahi aldıkları olumsuz değerlendirmelerden gerçek hayattaki gibi etkilendikleri belirtilmektedir (Williams, Cheung ve Choi, 2000). Ayrıca problemlerini internet kullanımı sebebiyle kişilerin uykusuzluk, beslenme sorunları, zaman yönetimi ve akademik başarı gibi konularda sorunlar yaşadıkları belirtilmektedir (Ak, Koruklu ve Yılmaz, 2013). Bu bağlamda öğrencilerin gerçek sosyal yaşamda yer almalarına imkan sağlayarak sanal sosyal ortamdan bir nebze de olsa uzak tutulmasına ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Çalışmanın sonuçları dikkate alındığında, sonraki yapılacak çalışmalar ve uygulayıcılar için çeşitli öneriler ortaya çıkmaktadır. Mevcut çalışmada yapılandırılmış araştırma soruları yer almıştır, yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanacak verilerin alana daha derinlemesine bilgi sunması olasıdır. Öğrencilerin algıladıkları iletişim düzeyleri yüksek olarak bulunmuştur ancak; bu iletişim becerilerini gerçek yaşamda ne kadar etkin kullanabildikleri de araştırılmalıdır. Çünkü yakın ilişki kurma sürecinde sosyal medyanın sağlamış olduğu sanal çevre gerçek yaşamdaki ilişkilerin yerini tutmayacağı ve gerçek yaşamdaki becerilerin kazanılmasını engelleyebileceği belirtilmektedir (Ceyhan, 2013). Bu yüzden genç yetişkinleri Facebook kullanımının bazı riskleri konusunda bilgilendirmek önemli olmaktadır. Facebook'un yaşamı kolaylaştırıcı özelliklerini kullanarak gelişime katkıda bulunması olasıdır. Diğer taraftan uzaktakileri yakınlaştırırken, yakındakileri uzaklaştırmasının önüne geçecek önlemler alınmalıdır.

Mevcut çalışma Facebook kullanımının kullanıcıların yaşamlarındaki rolüne ilişkin farklı bir bakış açısı sunmuştur, ancak çalışmanın çeşitli sınırlılıkları da bulunmaktadır. Araştırma bir betimleyici çalışma olup, araştırma sonuçlarının bu yönetsel sınırlılık içerisinde değerlendirilmesi gerekir. Bu çerçevede çalışmada bireylerin internet kullanım davranışlarının ve iletişim becerilerinin onların algılarına dayalı öz bildirim dayalı araçlar ile ölçülmesi ve çalışma grubunun sadece eğitim fakültesi öğrencilerinden oluşması araştırmanın önemli sınırlılıkları olarak değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksüt, M. ve Sanalca, D. (2006). *Sanal odalarda iletişim ve Türkçe*. Denizli: Bilgitek Yayınları.
- Andreassen, C. S., Torsheim, T., Brunborg, G. S., & Pallesen, S. (2012). Development of a Facebook addiction scale. *Psychological Reports, 110*(2) 501–517.
- Ata, E. E., Akpınar, Ş., ve Kelleci, M. (2011). The relationship between students problematic internet usage and their anger expression manner. *TAF Preventive Medicine Bulletin, 10*(4), 473-480.

- Başarer, Z. (2014). *Öğrencilerin interneti ve sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumlarına göre iletişim becerileri ve öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Beldad, A. D., & Hegner, S. M. (2016). More photos from me to thee: Factors influencing the intention to continue sharing personal photos on an online social networking (osn) site among young adults in the Netherlands. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 1-13.
- Bıyık, Y. (2016). *Meslek yüksekokulu öğrencileri arasında siber mağduriyet, kişisel özellikler ve iletişim becerileri ilişkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Blachnio, A., & Przepiorka, A. (2016). Personality and positive orientation in internet and Facebook addiction. An empirical report from Poland. *Computers in Human Behavior*, 59, 230-236.
- Brenner, J., & Smith, A. (2013). *72% of online adults are social networking site users*. Washington: Pew Research Center.
- Brown, J. (2006). Emerging adults in a media-saturated world. J. Arnett, J. Tanner (Eds.), *Emerging adults in America: Coming of age in the 21st century* (ss. 279-299). New York: American Psychological Association.
- Buffardi, L. E., & Campbell, W. K. (2008). Narcissism and social networking web sites. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34(10), 1303-1314. DOI: 10.1177/0146167208320061.
- Çakar, M. F. ve Yanlıç, Ö. (2014). Kişilerarası iletişimin Facebook'ta değişen yüzü: Facebook'ta arkadaşlıkla gelen örtülü takip (Fırat Üniversitesi iletişim fakültesi örneği). *Gumushane University e-Journal of Faculty of Communication*, 2(3).
- Can-Bilgin, H. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin bilgisayar oyun bağımlılık düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Caplan, S. E. (2006). Relations among loneliness, social anxiety, and problematic internet use. *CyberPsychology ve Behavior*, 10(2), 234- 242.
- Ceyhan, A. A. (2011). University students' problematic internet use and communication skills according to internet use purposes. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 11(1), 59-77.
- Ceyhan, A. A. (2013, December). An investigation of young adults' Facebook use. 2013 Asian Conference on the Social Sciences'ta sunulan bildiri, Hong Kong.
- Ceyhan, A. A., ve Ceyhan, E. (2007). Üniversite öğrencilerinin problemleri internet kullanım düzeyleri ile denetim odağı, antisosyal eğilim ve sosyal normlara uyum düzeyleri arasındaki ilişkiler. E. Erginer (Ed.), *16. Ulusal eğitim bilimleri kongresi* (ss. 77-82). Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Ceyhan, A. A., ve Ceyhan, E. (2014). Problemleri internet kullanım ölçeğinin ergenlerde geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bağımlılık Dergisi*, 15(2), 56- 64.
- Chan, M. (2011). Shyness, sociability, and the role of media synchronicity in the use of computer-mediated communication for interpersonal communication. *Asian Journal of Social Psychology*, 14(1), 84-90.
- Chang, C. C., Hung, S. W., Cheng, M. J., & Wu, C. Y. (2015). Exploring the intention to continue using social networking sites: The case of Facebook. *Technological Forecasting and Social Change*, 95, 48-56.
- Clayton, R. B., Osborne, R. E., Miller, B. K., & Oberle, C. D. (2013). Loneliness, anxiousness, and substance use as predictors of Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 29, 687-693.
- Cohen, J. W. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- Demirci, E. E. (2002). *İletişim becerileri eğitiminin merkezi eğitim merkezine devam eden genç işçilerin iletişim becerilerini değerlendirmelerine etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Duggan, M., & Brenner, j. (2013). The Demographics of Social Media Users-2012. *PewResearchCenter*. 25 Kasım 2016 tarihinde <http://www.pewinternet.org/2013/02/14/the-demographics-of-social-media-users-2012/> adresinden alınmıştır.
- Eftekhar, A., Fullwood, C., & Morris, N. (2014). Capturing personality from Facebook photos and photo-related activities: How much exposure do you need? *Comput. Hum. Behav.*, *37*, 162-170.
- Ellison, N. B. Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook “friends”: Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, *12*, 1143-1168.
- Ellison, N.B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2011). Connection strategies: Social capital implications of Facebook-enabled communication practices. *News Media & Society*, *13*, 873-892. <http://dx.doi.org/10.1177/1461444810385389>.
- Eren, F., Çelik, İ., ve Aktürk, A. O. (2014). Ortaokul öğrencilerinin Facebook algısı: Bir metafor analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *22*(2), 635-648.
- Fernández, A. (2011). Clinical Report: The impact of social media on children, adolescents and families. *Archivos de Pediatría del Uruguay*, *82*(1), 31-32.
- Gonzales, A. L. (2014).Text-based communication influences self-esteem more than face-to-face or cellphone communication. *Computers in Human Behavior*, *39*, 197-203. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2014.07.026>.
- Hampton, K. N., Goulet, L. S., Rainie, L., & Purcell, K. (2011). Social networking sites and our lives. Washington: Pew Internet & American Life Protect.
- Huang, C. (2010). Internet use and psychological well-being: A meta-analysis. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, *13*(3), 241-249.
- Kalaman, S. (2011). *İnternette özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi: Facebook* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Kalpidou, M., Costin, D., & Morris, J. (2011). The relationship between Facebook and the well-being of undergraduate college students. *CyberPsychology, Behavior, and Social Networking*, *14*(4), 183-189. <http://dx.doi.org/10.1089/cyber.2010.0061>
- Kelleci, M. (2008). The effects of internet use, cell phones and computer games on mental health of children and adolescents. *TAF-Preventive Medicine Bulletin*, *7*(3), 253.
- Korkut, F. (1999). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. *4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Kitapçığı*, *4*, 208-218. Eskisehir: Anadolu Üniversitesi.
- Korkut, F. (2005). Yetişkinlere yönelik iletişim becerileri eğitimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *28*, 143-149.
- Kurtyılmaz, Y. (2005). *Öğretmen adaylarının saldırganlık düzeyleri ile akademik başarıları, iletişim ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkiler-Anadolu Üniversitesi ve Osmangazi Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir araştırma-* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Malik, A., Dhir, A., & Nieminen, M. (2016). Uses and gratifications of digital photo sharing on Facebook. *Telematics and Informatics*, *33*(1), 129-138. <http://dx.doi.org/10.1016/j.tele.2015.06.009>.
- McEwan, B. (2013). Sharing, caring, and surveilling: An actor-partner interdependence model examination of Facebook relational maintenance strategies. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, *16*, 863-869. <http://dx.doi.org/10.1089/cyber.2012.0717>.

- Mendelson, A., & Papacharissi, Z. (2010). Look at us: Collective narcissism in college student Facebook photo galleries. Z. Papacharissi (Ed.), *The networked self: Identity, community and culture on social network sites* (ss. 251-273). London: Routledge
- Miller, L. J. (2015). The effect of social media use on interpersonal communications skills and self-esteem in high school students. *South Carolina Junior Academy of Science*, Paper 252.
- Nabi, R. L., Prestin, A., & So, J. (2013). Facebook friends with (health) benefits? Exploring social network site use and perceptions of social support, stress, and well-being. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 16, 721-727. <http://dx.doi.org/10.1089/cyber.2012.0521>
- O'Keeffe, G.S., & Clarke-Pearson, K. (2011). The impact of social media on children, adolescents, and families. *Pediatrics*, 127(4), 800-804.
- Osborne, J. W. (2013). *Best practices in data cleaning*. California: Sage Publication, Inc.
- Pempek, T. A., Yermolayeva, Y. A., & Calvert, S. L. (2009). College students' social networking experiences on Facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(3), 227-238. <http://dx.doi.org/10.1016/j.appdev.2008.12.010>
- Pennington, N. (2009). What it means to be a (Facebook) friend: Navigating friendship on social network sites". In *the annual meeting of the NCA 95th annual convention*. Chicago, IL.
- Quan-Haase, A., & Young A.L. (2010). Uses and gratifications of social media: A comparison of Facebook and instant messaging. *Bulletin of Science, Technology & Society*, 30(5), 350-361. <http://dx.doi.org/10.1177/0270467610380009>.
- Rae, J. R., & Lonborg, S. D. (2015). Do motivations for using Facebook moderate the association between Facebook use and psychological well-being? *Front Psychol*, 6. Doi: 10.3389/fpsyg.2015.00771.
- Ryan, T., & Xenos, S. (2011). Who uses Facebook? An investigation into the relationship between the Big Five, shyness, narcissism, loneliness, and Facebook usage. *Computers in Human Behavior*, 27(5), 1658-1664. doi:10.1016/j.chb.2011.02.004
- Sağay, F. (2013). *Ortaöğretim öğrencilerinin görsel iletişim araçlarını kullanım biçiminin öfke ve iletişim becerileri üzerine etkisi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Şahin, A., Kaynakçı, C. ve Aytıp, Y. (2016). Ziraat fakültesi öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıklarının belirlenmesi. *JOTAF/Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 13(2).
- Şener, G. (2009). Türkiye'de Facebook kullanımı araştırması. *XIV. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildiri Kitapçığı*, 12-13.
- Sheldon P. (2012). Profiling the non-users: Examination of life-position indicators, sensation seeking, shyness, and loneliness among users and non-users of social network sites. *Computers in Human Behavior*, 28, 1960-1965. doi:10.1016/j.chb.2012.05.016
- Sheldon, P. (2008). The relationship between unwillingness to communicate and students' Facebook use. *Journal of Media Psychology*, 20, 67-75.
- Statisticbrain.com (2016). *Facebook company statistics*. 27 Ekim 2016 tarihinde <http://www.statisticbrain.com/facebook-statistics> adresinden alınmıştır.
- Stieger, S., Burger, C., Bohn, M. ve Voracek, M. (2013). Who commits virtual identity suicide? Differences in privacy concerns, internet addiction, and personality between Facebook users and quitters. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 16(9), 629-634.
- Toma, C. L. ve Hancock, J.T. (2013). Self-affirmation underlies Facebook use. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 39, 321-331. <http://dx.doi.org/10.1177/0146167212474694>.
- Toprak, A., Yıldırım, A., Aygül, E., Binark, M., Börekçi, S., ve Çomu, T. (2014). *Toplumsal paylaşım ağı Facebook: "görülüyorum öyleyse varım!"*. İstanbul: Kalkedon yayıncılık.

- Tosun, L. P. (2012). Motives for Facebook use and expressing "true self" on the Internet. *Computers in Human Behavior*, 28(4), 1510-1517. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2012.03.018>
- Tower, M., Blacklock, E., Watson, B., Heffernan, C., & Tronoff, G. (2015). Using social media as a strategy to address 'sophomore slump' in second year nursing students: A qualitative study. *Nurse Education Today*, 35, 1130-1134. <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2015.06.011>
- Türkiye İstatistik Kurumu-TUİK (2013). *Information and communication technology (ICT) usage in households and by individuals*. 20 Mayıs 2013 tarihinde http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028 adresinden alınmıştır.
- Türkiye İstatistik Kurumu-TUİK, (2016). En son kullanım zamanına göre bireylerin bilgisayar ve internet kullanım oranları. 27 Ekim 2016 tarihinde http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028 adresinden alınmıştır.
- Tüzün, H., (2006, Aralık). *Bilgisayar oyunlarının yararları ve zararları*. Türkiye'de İnternet Konferansı'nda sunulan sözlü bildiri, Ankara.
- Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2009). Social consequences of the Internet for adolescents: A decade of research. *Current Directions in Psychological Science*, 18(1), 1-5.
- Williams, K. D., Cheung, C. K., & Choi, W. (2000). Cyberostracism: Effects of being ignored over the Internet. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(5), 748.
- Wilson, K., Fornasier, S., & White, K. (2010). Psychological predictors of young adults' use of social networking sites. *CyberPsychology, Behavior & Social Networking*, 13(2), 173-177.
- Wilson, R. E., Gosling, S. D., & Graham, L. T. (2012). A review of Facebook research in the social sciences. *Perspectives on Psychological Science*, 7(3), 203-220.
- Yelpaze, İ., & Ceyhan, E. (2015). The Investigation of the relationship between personality and patterns of Facebook usage: A review article. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 5(2), 24-53.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, S. (2013). *Spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin empatik eğilimleri ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Zhao, S. Grasmuck, S., & Martin, J. (2008). Identity construction on Facebook: Digital empowerment in anchored relationships. *Computers in Human Behavior*, 24, 1816-1836. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2008.02.012>

EXTENDED SUMMARY

Purpose and Significance

Today, computer technology and the internet have become very important in human life. Since the internet offers important opportunities to make everyday life easier, it becomes indispensable. Even, the importance of social media usage cannot be ignored. Facebook is the most popular social media. Especially young adults spend most of their time on Facebook (FB) thanks to mobile internet devices. Thus, some FB users have faced with Facebook addiction, like internet addiction. This excessive use may be related to users' communication skills. Thus, the relationship between excessive FB use and communication skills has begun to attract the attention of researchers. This case has led researchers to investigate FB usage pattern. Therefore, there is a need to investigate Facebook use behaviors of young adults constituting the largest part of Facebook users and their communication skills.

The aim of this study is to investigate young adults' Facebook usage behavior. In this context, the relationships among young adults' average duration of Internet use, average duration of Facebook

use weekly, the number of Facebook friends and communication skills level were investigated. Moreover, it was explained which type of information they shared, reasons/aims of Facebook usage and their thoughts about Facebook.

Method

In conducting the research, the descriptive survey model was used. The participants of the study consisted of 208 young adults attending a state university, faculty of education. The data of the study was gathered through personal information form with open-ended questions and Communication Skills Scale (Korkut, 1996). In data analysis, content analysis and Pearson Correlation analysis were used.

Results

Given the result of the study, young adults use internet approximately 24 hours and Facebook 12 hours per week. Their perceived communication skills score range from 66 to 108 (M= 100). There was a significant relationship between average duration of Internet use and average duration of Facebook use weekly ($r=.71$). On the other hand, the number of Facebook friends was not related to average duration of Internet ($r= -.01$) and Facebook use weekly ($r=.02$). The perceived communication skills level was not related to average duration of Internet use ($r=.08$), of Facebook use weekly ($r=.10$), and the number of Facebook friends as well ($r=-.10$). In addition, the results of the study indicated that young adults mostly shared photographs on their Facebook profile and mainly used Facebook to communicate with their friends. Besides, when the participants evaluated their and their friends' Facebook use behaviors, they mostly have negative opinions about Facebook use. They complain it is time consuming, addictive, infringement of confidentiality, but appreciate it for easy of communication with friends.

Discussion and Conclusions

It is noteworthy that young adults spend one day of a week on the internet, and that they spend half of it on Facebook. This indicates that the internet use is quite common in the lives of young adults. This widespread use may be problematic. Because internet use is considered to be normal until 19 hours, but 24 hours usage is defined as mild and 26 hours as intermediate internet addiction. This situation can be interpreted as problematic internet and Facebook usage.

Young adults have about 356 Facebook friends. It was found that their number of FB friends is not significantly related with duration of internet use, Facebook use and perceived communication skills. Other studies show different results. However, it is emphasized that 98% of users have already know Facebook friends in daily life. Thus sincere relationship may have more important than the number of friends on communication skills. For this reason, the number of friends may not be an important factor.

It can be said that young adults' perceived communication skills are quite positive. That is because points between 85 and 104 are assessed as high level of communication skills. However, it has been found that there is no significant relationship between communication skills and number of Facebook friends and Facebook/Internet usage durations. In this framework it can be said that their aim of Facebook/Internet use and usage styles can be related to their communication skills rather than number of Facebook friends and use duration. If the individual uses offline games or surf the web passively, communication skills do not have an obstructive or facilitating role for them. It can be said, however, that social media users interacting with other people give various messages through the internet and develop social ties as in real life, and therefore communication skills can be better.

When present research findings and previous research results are examined together, it is seen that the most important purpose of Facebook users to use the site is communication. Communication with their peers is most important needs of the youth of the university. It is stated that 80% of the students have little or no contact with Facebook friends in real life. In this context, Facebook has become a very important communication tool for university students who need to socialize and build close relationships and for whom far away from their families and old friends.

When the present research result is evaluated together with the results of previous researches, it is seen that the students have mostly share interesting photographs. The purpose of choosing this method is to be popular among peers, to establish close relations, and to be respected. In the light of these results, it can be said that the use of Facebook has an important place in young adults' relations with other people, personality development and social relations.

When participants' opinions on Facebook are examined, they emphasized that the duration of Facebook usage is considerably high and this situation can be addictive level. This excessive use also indicates that the users are isolated from social life. However, it is seen that some users started to use Facebook outside of purpose, everything is shared randomly and at the same time privacy is also violated. The most useful feature of Facebook is supplying easy way of communicating with people. In addition to this, there are positive opinions about sharing information, creating a desirable environment for having fun, and being an important contributor to socializing.